

Eesti Kohtunike Ühing

Pr Liisa-Ly Pakosta
justiits- ja digiminister
Justiitsministeerium
info@just.ee

Teie 15.01.2026 nr 8-1/343-1
Meie 27.01.2026

Eesti Kohtunike Ühingu arvamus

Eesti Kohtunike Ühingule (EKOÜ) on saadetud arvamuse esitamiseks Kohtute seaduse jt seaduste muutmise eelnõu (kohtukorralduse muudatused).

Kuigi EKOÜ tänab Justiits- ja Digiministeeriumi võimaluse eest esitada eelnõu kohta arvamus, oleme seisukohal, et sedavõrd mahukatest dokumentidest (eelnõu seletuskiri 83 lehel, eelnõu tekst 20 lehel) koosneva eelnõu osas on kohtutele antud arvamuste esitamiseks pretsenditult ja selgelt ebamõistlikult lühike tähtaeg. Lisaks on tegemist juba mitmenda kohtute seaduse olulise ja mahuka muudatusettepanekuga, mille kohta peaks igapäevaselt õigusemõistmisega tegelev kohtunikond andma arvamuse piiratud aja jooksul. **EKOÜ leiab, et sellisel viisil eelnõude koostamine ei anna tunnistust soovist asjaosalisi tegelikult ja sisuliselt kaasata.**

EKOÜ peab kahetsusväärseks, et uues eelnõus korduvad samad probleemid, mis esinesid varasemas KS ja KrMS muutmise eelnõus (kohtukorralduse muudatused). Selgi korral planeeritakse eelnõuga laiaulatuslikke muudatusi, kuid puuduvad faktilised andmed ja analüüsid, mis kavandatud muudatusi toetaksid. Varasem kohtute ja EKOÜ tagasiside on jäetud suures osas tähelepanuta. Eelnõu seletuskiri sisaldab hulgaliselt deklaratiivseid väiteid muudatustega saavutatavate eesmärkide kohta, kuid andmed, mis planeeritud muudatuste põhjendatust toetaksid puuduvad kas täielikult või on nende alusel tehtud alusetuid järeldusi. Kuna mitmetele eksitavatele viidetele juhtis EKOÜ tähelepanu juba 03.12.2025 esitatud arvamuses, jääb kahetüsäärsest mulje, et eksitavate viidete tegemine on teadlik.

EKOÜ ei toeta eelnõus planeeritud muudatusi, millistega soovitakse kohtutes luua täiendavaid osakondi, allutatakse kohtunikud sundspetsialiseerumisele ja kohustatakse neid täitma ametiülesandeid väljaspool nende alalist teenistuskohta, vähendatakse kohtute sisedemokraatiat ja luuakse alus kohtunike tagasisidestamisele. Lisaks leiame, et loodava kohtute nõukogu koosseis on endiselt vastuolus rahvusvaheliste standarditega. Eeltoodu osas jääme täielikult EKOÜ 03.12.2025 arvamuses toodud seisukohtade juurde.

Eelnõu seletuskirjas on märgitud, et selle eesmärgiks on luua kollegiaalsel juhtimisel põhinev ja tõhus kohtute töökorralduse süsteem, mis toetab kohtunike sõltumatust, kuid eelnõus planeeritud muudatused on deklareeritud eesmärgiga selges vastuolus. Kollegiaalse juhtimise loomise asemel see tegelikult kaotatakse ja luuakse täiendavalt uusi hierarhilisi ja bürokraatlikke struktuure, mis ei muuda töökorraldust tõhusamaks, vaid hoopis takistavad paindlikkust. Kohtunike allutamine kohustuslikule spetsialiseerumisele koos kohustusega teha tööd väljaspool oma alalist teenistuskohta

seab sõltumatuse ohtu, mitte ei toeta seda. Lisaks on eelnõus planeeritud muudatused mitmes osas sellised, mis võimaldavad suurendada kohtute üle poliitilist mõju.

Asjade lahendamise tähtaja kehtestamine

EKoÜ peab kõige problemaatilisemaks kohtute seadusesse (KS) § 2¹ lisamist, mille kohaselt seatakse kohtuasja menetlemisele ajaline ebarealistlik piir. Eelnõu seletuskirjas puudub igasugune põhistus ja analüüs selle kohta, millistel põhjustel soovitakse sellist muudatust teha ning millised andmed toetavad järeldust, et olemasolevate rahaliste ressursside ja kohtunike arvu piires ning kehtivate menetlusnormide alusel on sellise eesmärgi saavutamine üldeldse võimalik.

Nõustuda ei saa eelnõu seletuskirjas toodud viitega, et tegu on üldise orientiiriga, mis justkui ei kahjustaks paindlikkust keerukamate asjade lahendamisel. Eelnõu tekstist mistahes erandeid ega paindlikkust ei nähtu. Vastupidiselt seletuskirjas märgitule näeb eelnõu selgelt ette imperatiivse reegli, mille ületamisel võib kohtunikku eelduslikult oodata distsiplinaarkaristus. Samal ajal soovitakse eelnõuga kinnistada seaduse tasandil olemasolev kohtunike arv.

Olukorras, kus riik ei plaani suurendada kohtunike arvu ega eraldada kohtusüsteemile senisest oluliselt suuremaid ressursse (sealhulgas laiaulatuslike tehnoloogiliste muudatuste tegemiseks) ning ellu ei ole viidud ettepanekuid kohtute töökoormuse oluliseks vähendamiseks, ei ole eelnõusse sisse kirjutatav eesmärk ka üldise keskmisena saavutatav. Seejuures on Justiits- ja digiministeeriumil olemas teave selle kohta, et kohtus lahendatavate asjade arv on viimasel aastal taas hüppeliselt suurenenud ning kohtunikud on töötanud juba mitmete aastate jooksul ülemäärase töökoormuse tingimustes. Sisuliselt ei ole arvestatud põhjuseid, mis on menetlustähtaegade pikenemise kaasa toonud (kohtunike põlvkonnavaheetus, seadusandlusest tulenevad nõuded). Eeltoodust võib teha paraku järelduse, et on tegu pelgalt kohtusüsteemi survestamiseks ette nähtava reegluga, mis ei ole sobiv meede soovitud eesmärgi saavutamiseks.

Juhime Teie tähelepanu sellele, et menetlustähtaeg ei sõltu pelgalt sellest, kui kiiresti on asja menetlev kohtunik võimeline töötama. See sõltub paljuski vaidluse keerukusest ja menetlusosaliste arvust, poolte esindajate oskustest ja ajaressursist, menetlusnormidest ning lõppastmes sellest, kui palju kohtuasju peab kohtunik korraga menetlema. Euroopa Kohtunike Konsultatiivnõukogu (CCJE) on oma arvamuses nr 2 rõhutanud, et riikidel tuleb eraldada kohtutele piisavad vahendid, et nad saaksid tegutseda kooskõlas Euroopa Inimõiguste Konventsiooni artiklis 6 sätestatud standarditega¹. Sama on rõhutatud CCJE arvamuses nr 6². Eesti kohtusüsteem on mitmete viimaste aastate jooksul olnud sunnitud leidma lahendusi nõutavatele eelarvekärbetele ning töötama suurel arvul täitmata ametikohtadega.

Lisaks osundame, et kohtunikele imperatiivsete ja kohustuslike menetlustähtaegade seadmine on omane nendele riikidele, kus on demokraatia õõnestamiseks nimelt asutud kohtute sõltumatust piirama. Näitena võib siinkohal tuua Ungari, mille õigusaktide kohaselt peaksid kõik kohtuasjad olema lahendatud imperatiivse kuue kuu jooksul. Seesugust olukorda on tauninud oma resolutsioonis Euroopa Kohtunike Ühing³, rõhutades, et seadustes ette nähtud menetlustähtaegade saavutamine peab olema realistlik, arvestades kohtutele eraldatud ressursse ja kehtivaid menetlusnorme. Samas resolutsioonis on viidatud, et Euroopa standardite kohaselt tuleb kohtuid puudutavate

1 Kättesaadav: <https://www.riigikohus.ee/sites/default/files/elfinder/dokumendid/ccje2001op2.pdf>

2 Kättesaadav: <https://www.riigikohus.ee/sites/default/files/elfinder/dokumendid/ccje2004op6.pdf>

3 Kättesaadav: <https://ekou.ee/mat/EAJ-2025-statement-Hungary.pdf>

oluliste seaduste muutmisel arvestada kohtunikkonna enamuse arvamusi, samuti kohtunike ühingu arvamusi.

Siinkohal osundab EKoÜ, et Justiits- ja Digiministeerium on viimase aasta jooksul kavandanud korduvalt erinevaid laiaulatuslikke kohtuid puudutavaid reforme, milliste osas ei ole sisuliselt kohtunikkonna ja EKoÜ arvamusi arvestatud. Nii ei ole viimases eelnõus arvestatud mitmete oluliste EKoÜ seisukohtadega, mis esitati 03.12.2025.

EKoÜ on tekkinud olukorrast teavitanud Euroopa Komisjoni. Juhul, kui ministeerium jätkab eelnõu menetlemist ilma meie seisukohtade sisulise arvestamiseta, oleme sunnitud pöörduma Euroopa Kohtunike Ühingu poole palvega koostada selliseid seadusemuudatusi tauniv resolutsioon.

Kohtute üldkogude pädevuse kaotamine ja eestseisuste loomine

EKoÜ-le edastatud eelnõus soovitakse endiselt luua kohtute eestseisused ning välistada seniste kohtute üldkogude pädevus tööjaotusplaanide kehtestamisel. EKoÜ jääb antud küsimuses 03.12.2025 arvamuses toodu juurde. Peame kahetsusväärseks, et ministeerium on meie arvamusi täielikult ignoreerinud.

Eelnõu seletuskirjas on väidetud, et kohtu üldkogu ei ole praktiline ega tõhus igapäevase töökorralduse otsustamiseks ja tööjaotusplaani kinnitamiseks. Lisaks on väidetud, et tööjaotusplaani koostamine eeldab detailset ülevaadet struktuuriüksustest ja kohtunike spetsialiseerumisest, mida üldkogudel ei ole.

EKoÜ leiab, et kahetsusväärsest on tegu mitte ühelgi faktilisel alusel põhineva järeldusega. Eelnõu seletuskirjas ei ole esile toodud ühtegi faktiliselt esinenud olukorda, kus tööjaotusplaanide kehtestamine üldkogude poolt oleks mistahes viisil töökorraldust takistanud. Üldkogudel ehk kohtunikel endil on olemas täielik ülevaade nende spetsialiseerumisest ja sellest, millised on kohtute struktuuriüksused. Vastupidiselt eelnõus toodule on nimelt üldkogud need, kes suudavad vajaduse korral paindlikult ja kõigi kohtunike huve kaasavalt lahendada ootamatult suurenenud või muutunud töökoormusega seotud probleeme. Kohtute eestseisuste loomine tekitab asjatu ja ebavajaliku uue bürokraatliku juhtimistasandi, mille loomise ebavajalikkus paistab eriti groteskselt silma väikese kohtunike arvuga kohtutes.

Olukorras, kus iga kohtu eestseisus koosneb kohtu esimehest ja pooles ulatuses temale lojaalsetest kohtunikest (ettepaneku nende nimetamiseks teeb kohtu esimees), on sisuliselt endiselt tööjaotusplaanide kehtestamisel tegu kohtu esimehe ainuisikulise otsusega, mis annab talle võimuhoovad kohtunike survestamiseks. Eelnõu seletuskirjas puuduvad igasugused sisulised põhised, millist probleemi seesuguse võimu koondamisega soovitakse lahendada.

Isegi juhul, kui nõustuda eestseisuste loomisega suuremates kohtutes, puudub igasugune mõistlik põhjus osade eestseisuse liikmete ametisse nimetamiseks kohtute nõukogu poolt kohtu esimehe ettepanekul. Lõppastmes jääb kogu eelnõust endiselt mulje, et selle tegelikuks eesmärgiks ei ole ega saagi olla kohtute töökorralduse tõhustamine, vaid pelgalt võimu koondamine kohtute üle.

Kohtunike sundspetsialiseerumine

EKoÜ jääb kohtunike spetsialiseerumise osas täielikult 03.12.2025 esitatud arvamuses toodu juurde. Peame kahetsusväärseks, et meie seisukohti ei ole arvestatud ning endiselt on eiratud meie varasemas arvamuses viidatud rahvusvahelisi standardeid, mis hoiatavad eelnõus planeeritud kitsast spetsialiseerumisest tulenevate riskide eest.

Eelnõu kohaselt otsustab endiselt sisuliselt kohtu esimees ilma ühegi objektiivse kriteeriumita selle, millises osakonnas kohtunik töötab ja millele ta peab spetsialiseeruma. Endiselt ei nähtu eelnõu seletuskirjast, millist probleemi soovitakse seeläbi lahendada või millistele algandmetele on tuginetud. Endiselt sisaldab eelnõu seletuskiri spetsialiseerumise osas mitmeid selgelt ebaõigeid viiteid väidetavatele lahendusi toetavatele algandmetele, milliseid tegelikult ei eksisteeri.

Mõistetamatu on, millisel eesmärgil on eelnõus asutud reguleerima põhimõtteid, millistele tuginedes peaks koostama tööjaotusplaani. Nii on eelnõus leitud, et tööjaotusplaanis peab arvestama lisaks koormuse ühtlustamisele ka istungite ja menetlusosalise ärakuulamise puhul kohtuniku läheduse ja menetlusosaliste ootustega, vältimaks kohtunike ja menetlusosaliste ebamõistlikku sõitmist asjade lahendamisel. Olukorras, kus kohtunik töötab oma teenistuskohas ega oleks sunnitud tegema tööd väljaspool seda, puudub sellise nõude kehtestamiseks vajadus. Kuidas aga saab nõuet täita olukorras, kus kohtunik peab sõitma tööle teise kohtusse, eelnõust järeldada pole võimalik.

Lisaks nähakse eelnõus ette, et tööjaotusplaani peaks ühest küljest tagama kohtunike spetsialiseerumise, kuid teisest küljest arvestama vajadust korraldada asjades suulisi istungeid või isiku ärakuulamisi. Millist eesmärki soovitaks sellise regulatsiooniga saavutada, ei ole mõistetav. Ilmselt ei ole eelnõu koostajad arvestanud, et see, kas asjas esineb vajadust korraldada suulisi istungeid või ärakuulamisi, sõltub suures osas vaidlusaluse asja liigist. Nii on kohtuasju, mida ei saa lahendada ilma suulise istungita või isiku ärakuulamiseta ning neid, mida sellisel viisil lahendada saab. Kuidas peaks tööjaotusplaani neid asjaolusid aga arvestama, eelnõu seletuskirjast ega eelnõust järeldatav ei ole.

Kohtuniku töötamine väljaspool töökohta

EKoÜ leiab jätkuvalt, et kohtuniku kohustamine töötamiseks väljaspool tema alalist teenistusk kohta kujutab endast olulist kohtuniku sõltumatuse riivet. Sisuliselt teeb otsustuse saata kohtunik selliseid ülesandeid täitma kohtu esimees, kellele eelnõuga ei planeerita seada ühtegi kriteeriumi, millest ta lähtuma peaks. Eelnõuga luuakse seeläbi selge survevahend, millega võib mõjutada kohtunikke erinevatel eesmärkidel.

Nõustuda ei saa eelnõus pakutud lahendusega, et teatud liiki asjade lahendamine tehakse ülesandeks kohtule, mille töökoormus on kõige väiksem. Seejuures ei lähtuta mitte aga sellest, milline peaks olema optimaalne töökoormus, arvestades riigi eraldatud rahalisi ressursse. Eelnõuga soovitakse saavutada tulemus, kus üritatakse küll osad kohtuasju suunata ümber nõ vähem koormatud kohtutele, kuid ei arvestata seda, et ka nõ absoluutarvude alusel vähem koormatud kohtus võivad kohtunikud töötada optimaalsemast suurema koormusega. Nõustuda ei saa eelnõu seletuskirjas toodud arvamusega, et pelk asjade ümberjagamine aitab kohtumenetlusi tõhustada. Erinevused erinevate kohtute töökoormuste vahel on tegelikult marginaalsed. Lisaks jäetakse arvestamata, et nendes kohtutes, mille tööpiirkonnad on geograafiliselt laiemad, kulub kohtunikel oluline tööaeg menetlusosaliste juurde sõitmiseks. Eelnõu väljatöötamise ajaks ei ole veel ka lõppenud PlanPro keskkonnas toimuvad tööaja mõõdistamised, mis alles annaksid tegeliku ülevaate selle kohta, milline ajaline ressurss milliste tööülesannete täitmiseks kulub.

EKoÜ leiab, et kohtunike kohustamisest töötamiseks väljaspool nende alalist teenistusk kohta tuleb loobuda.

Lisaks leiame, et eelnõus planeeritavad muudatused tarbijakrediidi asjade ning vangistuse, aresti ja eelvangistuse täideviimise asjade lahendamiseks on ebaõnnestunud. Tarbijakrediidi asjade osas aitaks kohtute töökoormust ühtlustada ilma kohtunike sõltumatust riivamata lahendus, kus muudetakse nende asjade kohtualluvuse reegleid

ning nähakse ette, et neid asju lahendatakse kirjalikus menetluses. Sellisel juhul on võimalik neid kohtuasju jagada ühtlaselt kõikidele kohtutele ilma vajaduseta sundida kohtunikke töötama väljaspool oma alalist teenistuskotta.

Tööjaotusplaanide koostamine

Eelnõuga on soovitud kehtestada seaduse tasandil erinevaid nõudeid, millistele peaksid kohtute tööjaotusplaanid vastama, kuid eelnõust ei ole võimalik mõista, millist probleemi seeläbi lahendatakse ja millele tuginetakse. Mitte millelgi põhinev on eelnõu seletuskirjas märgitu, et tööjaotusplaani kohaselt peaksid spetsialiseerunud kohtunikul moodustama enamuse osa töömahust mingi kitsama valdkonna asjad. Eelnõu seletuskirjas on märgitud lausa protsentuaalselt, kui palju asju peaks kohtunikele jagatama spetsialiseerumise alusel.

EKoÜ leiab, et seaduse tasandil tööjaotusplaanidele nõuete kehtestamiseks puudub vajadus ning vastupidiselt eelnõu seletuskirjas deklareeritule toob selliste nõuete kehtestamine kaasa mitte paindlikkuse, vaid jäiga süsteemi, mis ei pruugi arvestada aja jooksul toimuvaid elulisi ja ühiskondlikke muutusi. Nii on lähiaastatest võimalik esile tuua mitmeid juhtumeid, kus kohtutel tuli erakorraliselt lahendada suurel arvul teatud valdkonna spetsiifilisi asju ning selliste olukordadega on aidanud toime tulla nimelt üldkogude endi otsustel paindlikult kehtestatud tööjaotusplaanid.

Eelnõust ega selle seletuskirjast ei ole võimalik mõista, miks soovitakse eelnõuga seaduse tasandil reguleerida teatud valdkonnad, millistele tuleb tagada spetsialiseerumine. Ühest küljest tagavad kohtutes olemasolevad tööjaotusplaanid nimetatud valdkondadele spetsialiseerumise ka täna, kuid teisest küljest ei arvestada kehtivaid menetlusnorme. Nii on kehtivate menetlusnormide kohaselt intellektuaalse omandi vaidlusi lahendavaks erikohtuks Harju Maakohus ning teised kohtud ei saaks täita nõuet tagada tööjaotusplaanis nendele valdkondadele spetsialiseerumine. Haldusvaidluste puhul aga lahendatakse enamik vaidlusi vastustaja asukoha järgi, millest tulenevalt lahendatakse valdav osa keskkonnaõiguse haldusvaidlustest Tallinna Halduskohtus, sest Keskkonnaamet asub Tallinnas.

Täiendavate osakondade loomine

Eelnõuga soovitakse ette näha kohustuslikus korras kõigis kohtutes teatud osakondade loomine, kuid eelnõust ega selle seletuskirjast ei nähtu, millist probleemi soovitakse seeläbi lahendada. Puuduvad igasugused analüüsid selle kohta, kuidas on mõned aastad tagasi kohtutes juba loodud osakonnad tegelikult mõjutanud menetlustähtaegu ja kohtute tööd. Ilma sisulise lahendamist vajava probleemi olemasoluta hulgaliselt uute osakondade loomine ainult lisab ebavajalikku bürokraatiat ning suurendab ressursi, mis kulub osakondade juhtimisele.

Nõustuda ei saa eelnõu seletuskirjas toodud väitega, et kui kohtuniku kuulumise osakonda otsustab üksnes kohtu esimees, on tagatud kohtuniku sõltumatus, sest puuduvad välised mõjud või täidesaatva võimu mõjud. EKoÜ on juba selgitanud 03.12.2025 arvamuses, et kohtunike sõltumatuse tagamiseks tuleb välistada ka kohtusüsteemi sisesed sobimatud mõjud. Eelnõu ei näe kohtu esimehele ette nõudeid ega piiranguid, mida ta peaks arvesse võtma kohtuniku määramisel ühte või teise osakonda.

Nõustuda ei saa, et täiendavate osakondade loomine toob kaasa selge raamistiku spetsialiseerumisele, sest selge raamistik spetsialiseerumisele on olemas ka täna kehtivate tööjaotusplaanide alusel. Lisaks jäetakse arvestamata reaalne olukord, kus kohtunikud on küll kehtiva seaduse alusel sunnitud kuuluma ühte või teise osakonda, kuid nende osakonda kuulumine ei ole seotud nende spetsialiseerumisega. Nii on Harju

Maakohtus süüteoaldkonna osakonda kuuluvaid kohtunikke, kes on spetsialiseerunud ka tsiviilasjade lahendamisele ning vastupidi. Alusetu on seletuskirjas toodud järeldus, et kohtunik peab nimelt spetsialiseerumise alusel kuuluma ühte osakonda. Halduskohtunike osas ei ole ka seni peetud osakondadesse kuulumist vajalikuks. Milleks selline range piiritlemine vajalik on ja millist eesmärki seeläbi soovitakse saavutada, eelnõu seletuskirjast ei nähtu. EKoÜ leiab jätkuvalt, et kohtunikel endil peaks olema pädevus otsustada, kas või milliseid osakondi luua ning osakondade loomist pelgalt täiendava bürokraatia eesmärgil tuleb vältida.

Ebaõige on seletuskirjas toodud järeldus, et kui kohtunik kuulub ühte osakonda, on tema töökoormus, asjade jaotus ja asendamine selgelt reguleeritav. Osakonda kuulumine või mittekuulumine ei oma otsest seost kohtuniku töökoormusega. Lisaks ei näe kehtivad õigusnormid ette asjade ümberjaotamist või nn kohtuniku asendamist menetluse kestel tulenevalt töökoormusest. Seletuskirja järgi peaks tulevikus kohtu eestseisus vajadusel kohandama kohtunike arvu osakondades tööjaotusplaani muutmiseks. Tähelepanuta on aga jäetud, et ilma kohtunike kohustusliku jaotamisega paljude osakondade vahel saaks töökoormust muuta paindlikult ja kiiremini.

Kohtute nõukogu koosseis

EKoÜ leiab, et eelnõus kavandatu on endiselt vastuolus rahvusvaheliste standarditega. Jääme täielikult oma 03.12.2025 arvamuses toodu juurde ning peame kahetsusväärseks, et meie arvamust ei ole arvestatud. Endiselt ei moodusta kohtute nõukogus enamust kohtunike valitud kohtunikest esindajad. EKoÜ taunib muudatusi, milliste kohaselt kuuluvad nõukogu liikmete hulka minister ja Riigikogu liige. Ministeeriumi kantsleri näol on tegemist samuti ametikohajärgse täitevvõimu esindajaga, kes meie eelmises arvamuses viidatud nõuete kohaselt ei peaks olema kohtute nõukogu liige.

Kohtunike tagasisidestamine

EKoÜ taunib eelnõus planeeritud kohtunike tagasisidestamist ning jääb täielikult 03.12.2025 arvamuses toodud juurde. Peame kahetsusväärseks, et EKoÜ viidatud rahvusvahelised standardid on jäetud arvestamata.

Eelnõuga soovitakse seaduses kindlaks määrata kohtunike maksimaalne arv, kuid seejuures ei arvestata võimalust, et riigil võib objektiivselt tekkida vajadus kohtunike arvu kiiresti suurendada. Näiteks Tartu Vanglasse kinnipeetavate toomine Rootsist võib hüppeliselt suurendada halduskohtute koormust või võib halduskohtute koormus suurenedä illegaalse rände või varjupaigataotlejate hulga olulisel suurenemisel. Arvestatud ei ole sedagi, et kui suureneb erinevaid juhtimisülesandeid täitvate kohtunike arv, suureneb seejärel ülejäänud kohtunike töökoormus, mis omakorda toob kaasa vajaduse kohtunike kohtade arvu suurendamiseks.

Lisaks eeltoodule peame taunimisväärseks eelnõu § 42¹ planeeritud muudatust, milliste kohaselt peaks tulevikus kohtute arengukava arvestama Riigikogu kinnitatud poliitika põhialuseid. Leiame, et kohtute arengukava koostamisel tuleb lähtuda õigusriigi ja õigusemõistmise huvidest, mitte parlamendis enamust omavate erakondade päevapoliitilistest eesmärkidest.

Eeltoodut kokku võttes ei toeta EKoÜ eelnõus planeeritud ülalviidatud muudatusi ning teeme ettepaneku nendest loobuda. **Oleme sunnitud kordama, et planeeritud muudatuste menetlemise jätkamisel pöördume lisaks Euroopa Komisjonile Euroopa Kohtunike Ühingu poole palvega koostada muudatusi tauniv resolutsioon.**

EKoÜ teeb uuesti ettepaneku minna edasi Riigikogu menetluses oleva kohtute haldamise tõhustamise eelnõu 632 SE menetlusega, viies eelnõus 632 SE pakutud KHAN-i koosseisu kooskõlla siin arvamuses toodud rahvusvaheliste standarditega ning vajadusel täpsustades KHAN-i määrusandluspädevust.

Austusega

(allkirjastatud digitaalselt)

Anu Uritam

Eesti Kohtunike Ühingu esimees